

Ministerstvo financií Slovenskej republiky Útvar hodnoty za peniaze

Aktualizácia ekonomického hodnotenia investície

podľa §19a zákona č. 523/2004 Z. z.

Dátum hodnotenia	21.05.2024 Autori: Ján Chocholáček, Matej Petroci
Názov projektu	TTR – redizajn procesu tvorby cestovného poriadku pre lepšie využívanie železničnej infraštruktúry
Predkladateľ	Železnice Slovenskej republiky (ŽSR)
Výška nákladov	Investícia: 11,89 mil. eur Prevádzka (1 rok): 2,2 mil. eur
Zhrnutie projektu	
Opis projektu	Implementácia európskej iniciatívy redizajnu tvorby cestovného poriadku (TTR) prostredníctvom zmeny procesov a obstarania potrebného IT riešenia.
Cieľ projektu	Zvýšiť konkurencieschopnosť železničnej dopravy prostredníctvom optimalizácie tvorby cestovného poriadku a lepšieho využitia existujúcej železničnej infraštruktúry.
Ďalšie informácie	Financovanie projektu investor plánuje z prostriedkov <i>Plánu obnovy a odolnosti</i> (POO).
	Vyhlásenie verejného obstarávania investor plánuje ku koncu 2. štvrťroka 2024 a realizácia projektu má prebehnúť do roku 2026.
	V septembri 2023 bolo zverejnené <u>ekonomické hodnotenie MF SR</u> pre <u>štúdiu uskutočniteľnosti projektu</u> . ÚHP v hodnotení odporúčal preveriť možné duplicity s <u>projektom TAF/TAP TSI</u> , ktorého nadstavbou je práve projekt TTR, a preveriť možnosti na zníženie nákladov projektu. ŽSR predložili projekt na aktualizáciu hodnotenia pred vyhlásením verejného obstarávania.
Hodnotenie projektu	ı
Súlad s investičným plánom a stratégiou	Projekt je zaradený v <i>Harmonograme prípravy a výstavby projektov železničnej infraštruktúry</i> a jeho financovanie je v súlade s <u>komponentom 3</u> <i>Plánu obnovy a odolnosti</i> (investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy), ktorého vykonávateľom je MD SR.
Vyhodnotenie cieľov, dopytu a alternatív	TTR je v súlade s pripravovanou európskou legislatívou. Európska Komisia pripravila v júli 2023 <u>návrh regulácie</u> využitia kapacity železničnej infraštruktúry v jednotnom európskom železničnom priestore. Základné princípy návrhu sú v zhode s cieľmi TTR podporiť efektívnosť a flexibilitu prideľovania kapacity a samotný návrh odkazuje na potrebu vytvoriť legislatívny základ pre sektorové iniciatívy ako je TTR.
	Zámer projektu zvýšiť efektívnosť využitia kapacity železničnej infraštruktúry prostredníctvom optimalizácie tvorby cestovného poriadku je oprávnený. Súčasný systém je nejednotný, pomalý a nezahŕňa dlhodobé a podrobné plánovanie kapacity železničnej infraštruktúry.
	Nový IT systém nevyrieši podstatnejšie procesné prekážky navýšenia kapacity, ktorým by sa ŽSR mali venovať prednostne – plánovanie výluk a zlý stav infraštruktúry. Problémom ŽSR je nedostatočná koordinácia a plánovanie výluk a ich riadenie vzhľadom na prebiehajúce investície. Cenová politika ŽSR motivuje dopravcov k neefektívnym rezerváciám kapacity. V nákladnej doprave je podiel využitých trás iba približne 50 %. V súčasnosti je 40 % tratí na Slovensku v nevyhovujúcom stave, čo predlžuje jazdné časy a znižuje konkurencieschopnosť železničnej dopravy. Bez zmeny môže byť nákladné IT riešenie zbytočné.
Analýza nákladov	Porovnané jednotkové ceny za: Detailný overiteľný rozpočet nebol predložený
	Úspora z jednotkových cien:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky Útvar hodnoty za peniaze

Iná úspora:

Celková úspora:

Ďalšie zistenia a riziká

Výška investičných nákladov na IT časť projektu vzrástla oproti pôvodnej ŠÚ o 0,5 mil. eur na 11,9 mil. eur. Oproti pôvodnej štúdii došlo k odstráneniu duplicitných funkcionalít s ostatnými informačnými systémami (IS) ŽSR a doplneniu najmä nových prepojení s ostatnými IS. Náklady sú stanovené ako priemer zo 4 zaslaných ponúk v rámci oslovenia potenciálnych dodávateľov. ŽSR nerealizovali štandardné trhové konzultácie, ktoré by mohli viesť k realistickejšiemu odhadu nákladov. Relevantnosť jednotlivých ponúk pre vyhodnotenie nákladov je diskutabilná, keďže sa navzájom odlišujú mierou podrobnosti.

Kvalita rozpočtu neumožňuje overiť či náročnosť vytvorenia požadovaných IT služieb zodpovedá prácnosti v ekvivalente 65 zamestnancov na plný úväzok počas 15 mesiacov. Odhadovanú prácnosť nie je možné overiť, nebol vypracovaný rozpočet podľa metodiky na prípravu IT projektov. Bežne je prácnosť IT projektov rozpísaná na úroveň úloh (tzv. funkčných požiadaviek), ktorých časová náročnosť vychádza z ich zložitosti. Pri využití priemernej ceny IT prác z benchmarku (575 eur za človekodeň) predstavuje odhadovaná prácnosť ekvivalent 65 zamestnancov na celú dobu plánovaného trvania realizácie projektu 15 mesiacov. Projekt nekvantifikuje vyvolané náklady na úpravu ostatných systémov ŽSR (okrem vytvorenia integrácií) ani nevyčísluje osobitne náklady na prevádzku IT riešenia.

Aby bol projekt návratný musel by sa naplniť predpoklad nárastu objemu prepraveného tovaru na železnici vplyvom zavedenia TTR. Prínosy projektu pramenia primárne z predpokladaného navýšenia kapacity tratí pre medzinárodnú železničnej nákladnú dopravu o 10 % a postupný nárast objemu prepraveného tovaru o 3 % oproti scenáru bez projektu. Na Slovensku v súčasnosti nedochádza k odmietaniu nákladných vlakov pre nedostatočnú kapacitu železničnej infraštruktúry. Limitujúcimi faktormi sú nevyhovujúci stav infraštruktúry, pomalý jazdný čas a nečakané obmedzenia, ktoré znižujú konkurencieschopnosť železničnej dopravy oproti cestnej doprave. Navýšenie kapacity tak automaticky nebude znamenať nárast výkonov a realizácia prínosov projektu je preto nepravdepodobná. Štúdia taktiež predpokladá 100 % koordináciu výluk v cezhraničnej osobnej doprave, čo sa javí ako nepravdepodobné vzhľadom na náročné zosúladenie každej výluky so zahraničnými partnermi.

Odporúčania

- Pred vyhlásením VO:
 - Zabezpečiť, aby IT riešenie spĺňalo iba nevyhnutné požiadavky pripravovanej európskej regulácie bez dodatočných požiadaviek.
 - Vyčísliť odhadovanú prácnosť projektu v človekodňoch podľa metodiky IT projektov, tak, aby bolo možné overiť časovú náročnosť jednotlivých úloh.
 - Vypracovať podrobný rozpočet pre IT časť projektu na základe odhadovanej pracnosti.
 - Kvantifikovať vyvolané náklady na úpravy iných IS ŽSR.
- Pripraviť harmonogram implementácie nevyhnutných procesných zmeny v procesoch ŽSR, predovšetkým v plánovaní výluk, aby bolo možné realizovať očakávané prínosy z IT riešenia.
- Zadefinovať maximálnu výšku prevádzkových nákladov IT riešenia na bežnú hranicu 5 % z investičných nákladov podľa priemeru IT projektov vo verejnom sektore (max. 0,6 mil. eur ročne).

Р	rílohy	
	IIIOIII	

Upozornenie

Všetky sumy v hodnotení sú uvedené **v eur s DPH v cenovej úrovni 2. štvrťroka 2024.** Ekonomické hodnotenie MF SR má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.